

9. ZUŠkoviny

číslo

XIII. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporcka, Jaroměř
vychází 2. května 2019 s láskyplným úsměvem

Úvodník

Máj! Nejslavnější dílo Máchovo. Ale inspiroval celou řadu dalších autorů. Autorů slavných i neznámých, autorů múzou políbených i těch méně talentovaných, autorů všech žánrů. Nejčastějšími tématy děl inspirovaných májem či květnem je samozřejmě láska (a to ve všech podobách) a příroda, která je v této době v rozpuku. Ale zároveň se objevuje i láska nešťastná, smutek a smrt. Někteří autoři se inspirovali přímo Máchovým Májem, např. hudební skupina WWW, která v písni Máj zpracovala jeho první intermezzo. Řada umělců se snažila Máj přebásnit, třeba kapela Insania.

„Slavný mu pohřeb připraven,
ubledlý měsíc umírá,
Jitřena brány otvírá,
již je den, již je den!“ (WWW)

„Byl pozdní večer - první máj,
večerní ráj – byl Zla čas.
Netopýrův zval ku Zlu hlas,
kde borový zaváněl háj. (Insania)

Dále několik úryvků z textů více či méně talentovaných autorů:

„Ale lásky je málo pro ten
velký svět
musíme to lépe vymyslet“ (Salco)

„Nastává máj, nastává máj
a Slávka na pasáka mává
vstává náš kraj, vstává náš kraj
a mladá láska zašla k nám. (Svěrák)

„Máj krásný máj
očí jasným sbohem daj
háj zpívá háj
už ji milý nečekaj“ (Jana Kirschner)

Věřím, že Bůh stvořil ráj - v ten den byl určitě máj (DESmod)

Na závěr text Jiřího Štaidla z písni Karla Gotta „Narodil se máj“ z roku 1969:

„Máj, máj, máj – narodil se máj!
Pálil mráz a máj se jen třás‘
Tak jsem mu dal
Já mu dal na krk šál...“

Krásný máj přeje Bapu

Karel Hynek Mácha (1810-1836)

Básník a prozaik, autor dramatických zlomků a deníkových záznamů. Narodil se a žil v Praze, činně se účastnil vlasteneckého života mladé generace. Vystudoval práva, získal místo koncipienta v Litoměřicích. Zemřel předčasně na infekci, patrně z kontaminované vody, kterou se chladil, když u Litoměřic pomáhal hasit požár. V posledním roce života vydal vlastním nákladem nejzásadnější text své tvorby, básnickou skladbu Máj. Je vnímán jako zakladatel moderní české poezie a vykládán jako osobitý zjev českého romantismu. (Máchův portrét je fiktivní, jeho podoba není doložena)

Z notesu pana ředitele

Na stránky v notesu označené jménem nejkrásnějšího měsíce hledím s nevěřicím pohledem. Jednoznačně nejnabitější měsíc z celého školního roku. Ale konec konců, co se vůbec dívám, takhle je to v naší zůsce pŕece pokaždé. Jen ten počet akcí mē vŕdny znovu pŕekvapí. Ten pŕedposlednÍ mēsic roku musí mít snad ŕedesát dnÍ. No tak s chutÍ do toho. Hned z kraje mēsicē budou výtvarnÍci tvoŕit na krásném Kuksu. Pak následuje celá sērie tŕídních koncertů a prvnl tŕetinu uzavÍrá prvnl ročník nového, svēžÍho, nejen divadelnÍho festivalu Jaŕinec. O celém festivalu a jeho programu se dočtete na dalších stránkách. Vŕte, ŕe je to událost nevidaná a pokud chcete i vy proŕít něco neobyčejného, určítē pŕijďte. Budou také dva milē koncerty, jeden ke Dni matek a druhý k oslavē Dne rodn. Oba bývají vŕjimečnými z celého roku, a srdečně Vás na ně zvu. Ale tím kvēten zdaleka neukázal vŕechny svē roztodivné kvítky. V jeho poslednl tŕetinē ještē mŕžete stihnout Absolventskŕ koncert houslistů, společný koncert našeho Big Bandu hrabēte Šporka a vynikájícího amerického bigbandu The Georgia College Jazz Band v městském divadle. A v samém závēru bude naše ZUŠka otevŕena dokoŕán. V rámci celostátnÍho projektu ZUŠ OPEN v tomto roce máme dokonce tŕidennÍ maratón divadla, výtvarného a hudebnÍho umění pro nejšÍrší, nejen jaromēřskou veŕejnost. K tomu ještē dramataŕci stihnou několik pŕedstavenÍ po celé republice, jak to mají ostatně ve zvyku, hudebnÍ obor bude mít „postupovky“ a výtvarnÍci společně s improvizáční tŕídou Martina Brunnera uspořádnají ojedinēlou performanci s názvem „ŕahadlo“- E. Hemingway. Uf, to by chtēlo, aby pŕázdny začaly uŕ v červnu. Kvētů má letošnÍ májovŕ mēsic opravdu nepŕebornē, tak se z nich pojďme radovat společně.

Váš Vlastimil Kovář

Bylo – nebylo

Malá Pŕedvádēčka Dramataŕáku

O Pŕedvádēčku dramataŕáku, tradiční ukázkovou hodinu nebo dvē, se letos postaraly niŕší ročníky LDO a soubor Je to tajnl! Úkolem Pŕedvádēčky je podat jakŕsÍ obrázek o vyučovacÍ metodē v náhledu vŕsledků pŕáce několik po sobē jdoucích ročníků, tentokrát od PŕÍpravky po 4. ročník a soubor, který se chytal na krajské kolo soutēžnÍ pŕehlÍdky LDO ZUŠ. Základem je komunikace ve skupinē nejen na jevišti, potom pŕijetÍ svē role ve skupinovém díle i prvnl animace pŕedmētu a loutky. Divákům jsme také nabídli vystoupenÍ úspēšných sólových recitátorů.

Podvečer začala dēvčata z PŕÍpravky a 1. ročník dramatizací lidovŕch textů, pokračovaly „Pŕíbēhy z kuchynē“ 3. ročníku a „Jak ruce k maňáskům pŕišly“, autorská inscenace 4. ročníku. Po pŕestávce nabídnul soubor Je to tajnl! vlastnl meotarovou adaptaci „A co antilopy?“ Dēkujeme rodičům a kamarádům, ŕe jste pŕišli! Bez diváků totiž není divadlo!

Jé

„Vráno, vráno, kam ty dēti neseš?“

Pŕíbēhy z kuchynē: „ŕápas“

SoutēžnÍ pŕehlÍdka LDO ZUŠ v Divadle Jesličky v Hradci Královē

Ve čtvrtku 4. dubna se naše soubory Je to tajnl! a Convivium účastnily „zuškovē“ pŕehlÍdky pro dramataŕáky. Je to tajnl! se sešel uŕ ráno, a ještē v LDO zkoušel a zkoušel. Po obēdē se dostavil Convivium, naložili jsme vŕechny rekvizity do minibusu a jeli jsme do Divadla Jesličky, kde se soutēž konala. Ve velmi pŕijemné atmosféře jsme „odpŕemírovali“ naši inscenaci „A co antilopy?“ podle textu J. Pŕeverta „Vŕjev ze života antilop“ a pak se podÍvali na pŕemíeru Convivia „Vŕech pēt mŕch“. Následovala rozprava s porotou, která je pro nás hodně dŕležitá. DozvÍme se, co pro diváka funguje, co je potřeba „dotáhnout“. Byl to pro nás velice pŕijemně strávenŕ den a nová dobrá zkušenost. Dēkujeme za tuto pŕÍležitost! PŕehlÍdky LDO ZUŠ se nekonají pravidelnē a jednou je vyhlášen kolektivnl projev a jindy zas projev sólovŕ.

Krajské kolo loutkářské přehlídky a Dětské scény DIVadelní SETkání, kterému se už neřekne jinak, než Divse bylo po letech v Divadle Jesličky. O víkendu 13. – 14. dubna se tam sjeli loutkáři a dětské divadelní soubory. Tentokrát náš dramatař přivezl inscenace tři. Dvě již zmíněné doplnil dívčí soubor Desgirafes posílený Jeníkem Kosejkem s inscenací „Na zdraví!“ M-O-A, Pá

Convivium: „Všech pět mých“

Je to tajný!: „A co antilopy?“

Loutky? Loutky! – výstava v muzeu přinesla několik představení a dílen pro děti z MŠ a ŠD

a posléze si malí návštěvníci mohli vyzkoušet a pohrát s připravenými loutkami. Stejný program s pohádkou Jarky Holasové „Hrnečku vař!“ během jiných dvou dopolední shlédly další čtyři skupiny dětí z mateřských škol. Všem návštěvníkům za projevenou přízeň děkujeme a vězte, že většina vystavovaných loutek, které už nebudou ve svých hrách účinkovat, bude k dostání na festivalu Jařinec v Josefově! Tak si přijďte vybrat. Jé

28. dubna skončila výstava scénografií a loutek, fotografií a vzpomínek. Další v řadě akcí během výročního roku Dramatařku přinesla nejen vzpomínání na minulé ale i představení a loutkové dílny pro děti. Soubor Malé dvě hrál pro děti z mateřských škol a školní družiny celkem pětkrát pohádku „Ubrousku, prostři se!“, po které následovala komentovaná prohlídka výstavy

Z výtvarky: Tentokrát ve znamení absolventských výstav, dekorování keramiky a drátkování

V polovině měsíce nás čekaly dva absolventské koncerty se závěrečnými pracemi našich absolventů-výtvarníků v sále školy. Převládala díla s mořskou tematikou, objevily se portréty, ilustrace k básni, graffiti. Z výtvarných technik se objevily kresby tužkou, pastelkami, barevnými fixami, výšivka, akrylová malba na plátně, kombinovaná malba s kontrastními papírovými prostřihy a perokresbou, keramika zdobená engobou, oxidy kovů a glazurami. Předem vyplněné dotazníky, na které mohli žáci odpovídat, přiblížily zázemí, kdy a kde výtvarná díla vznikají, jaké poselství za nimi stojí nebo jakými dalšími aktivitami jejich autoři „vládnou“, co by chtěli umět a kam směřují.

V učebně máme po *přežahu* (1. pálení, kdy se přetvářejí usušené hliněné výrobky v peci v keramiku) a přichází další zodpovědná práce: s citem a rozumem ji nazdobit, dekorovat. Všechny výtvořky čeká ještě 2. pálení (*výpal*) a pak už budou připraveny ke každodennímu používání. Mohou nám dělat radost v interiéru, ale i exteriéru a pokud s nimi nezakopneme na kachlovém schodišti školy, když si je ponese na konci roku domů, jsou nesmrtelné. Práci s drátem, korálky a kleštěmi v poslední dubnovou výuku si měli možnost vyzkoušet pod vedením zkušené drátařky (babičky jedné z žákyň), paní Svobodové, výtvarnici čtvrtěční skupiny. Malebné drobnosti, zápichy pejsků, koček nebo tulipánů, které vznikly, všechny zaujaly, a i když prsty byly bolavé od pevného drátu, usoudili jsme, že to za to stálo. Radka Ulichová

Dva dubnové Absolventské večery s výstavou

Oba absolventské koncerty připravil pan učitel Martin Brunner a spolu-moderoval je s absolventkou literárně dramatického oboru Karolínou Novotnou. Oba dva se nesly v neformálním duchu a pro některé žáky a studenty byly krásným a důstojným zakončením studia na naší ZUŠce. Podkladem pro moderaci byly účinkujícími předem vyplněné dotazníky. A tak se diváci dozvěděli, co naši absolventi rádi k jídlu, ke čtení, na co chodí do kina, co rádi

poslouchají, co jim leze na nervy a co doopravdy nechtějí zkusit...

Výstavu v koncertním sále zajistily absolventské práce přítomných výtvarníků a první večer doplnila interpretace textu.

Milí absolventi, ať už u nás ve škole zůstáváte anebo ji opouštíte, přejeme Vám všem, aby cesta směrem k umění, na kterou jste u nás vykročili, neskončila. Ubírejte se po ní trpělivě a rozhodně a někdy se na ní zastavte, abyste se mohli u nás zase zastavit.

Jé

Hudba 20. století

„HH“

Na začátku tohoto období doznívá romantismus. Někteří autoři se věnují tomu, aby dovedli melodii a harmonii k dokonalosti a jiní hledají úplný opak předchozího směru. Hudba 20. století je plná „ismů“ a „neoismů“. Pokusy o zachycení nálad, okamžiků a prchavých dojmů byly klasifikovány jako impresionismus. V tomto stylu skládal Claude Debussy. Naopak název expresionismus nesou díla vyjadřující prudká duševní hnutí, emoce, city, vášně a pudy. Skladatel, který se takto projevoval, byl Arnold Schönberg. Hrubá energie, která je patrná ve Stravinského svěcení Jara nese nálepku novoprimativismus. Neoklasicismus zase znamená návrat k přesně strukturovaným formám a celkové uspořádanosti a čistotě děl.

První polovina 20. století přinesla světu dvě největší války od počátku dějin. Spousta národů se postavila proti sobě. V tomto období měl velký vliv nacionalismus, proto mnoho skladatelů studovalo lidové písně své země, a to velmi obohacovalo jejich hudbu. Z trochu jiného soudku i části světa pochází jazz, původně americký hudební styl, který vznikl mezi Afroameričany žijícími na jihu USA. Jde o smíšení afrických a evropských hudebních stylů. Od počátku jazzu vzniklo mnoho poddruhů této hudby. Také je třeba zmínit rychlý vývoj technologií, které zaujaly i mnohé skladatele. Například magnetofon byl využit jako hudební nástroj. Elektricky vygenerované zvuky se mísí s klasickými nástroji a ke skládání se používají i počítače.

Rozvoj technologií ovlivnil také film a ten se díky nim posunul na úplně novou úroveň. Pro celovečerní filmy se skládaly hodinové soundtracky. Jeden z nevýznamnějších skladatelů scénické hudby je Američan John Williams. Podtrženo sečteno. 20. století bylo období plné válčení, rozmanitého vývoje ve všech směrech umění i života, vynálezů a objevů.

(h)RUŠ

ANKETA-OTÁZKA-ANKETA- OTÁZKA-ANKETA: Poznáte tvář na fotografii?

Narodil se 4. srpna 1901 v New Orleans, zemřel 6. července 1971 v New Yorku. Byl známý pod přezdívkami Pops a Satchmo (v překladu něco jako „Velká huba“), byl to slavný americký jazzový trumpetista a zpěvák. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších jazzových umělců 20. století.

Představujeme...

Nový divadelní prostor, který najdete v budově Městského divadla v Jaroměři, hlavním vchodem od pokladny vlevo (vstup do bývalé restaurace). Příjemný, skoro black box, vám nabídne nevelký divadelní prostor pro komorní hry, recitály, alternativní inscenace a pohádky pro děti „nadosah“.

První produkce z naší produkce je pro vás a vaše děti připravena na sobotu 11. května v 10 hodin. Soubor Malé dvě zahraje v rámci programu festivalu Jařinec pohádku Václava Říhy „Ubrousku, prostři se!“, po které pro vás máme tvůrčí dílnu. Přijďte se podívat!

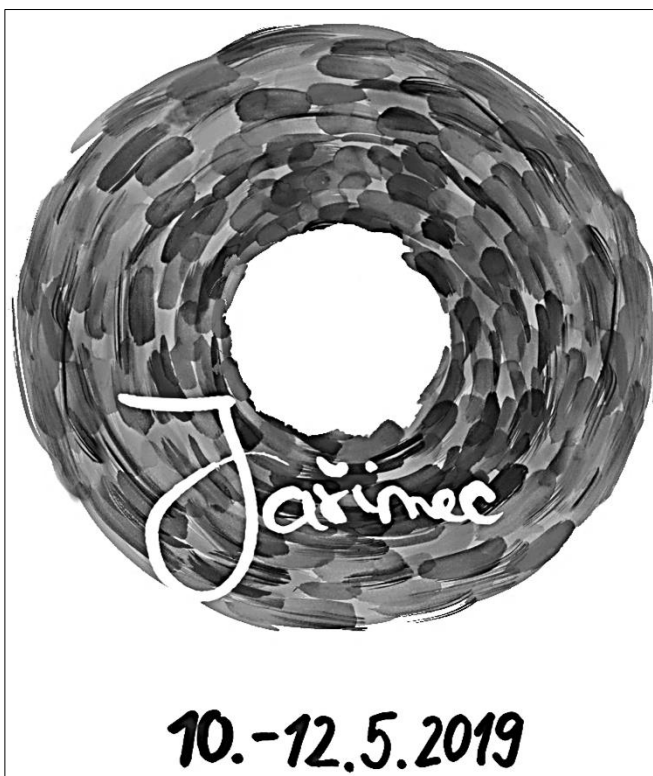
Divadlo Na Černo

Přišel jsem...Jařinec-nejen divadelní festival

Jedná se o nový svěží jarní festival, který chce být alternativou pro jaroměřské diváky a troufá si doplnit kulturní program města o alternativní počiny amatérských i profesionálních souborů, které tvoří experimentující inscenace. Poskytne platformu a možnosti prezentace studentům uměleckých škol a jejich absolventům, kteří z Jaroměře a okolí pocházejí a dosud neměli možnost ve svém rodišti svou tvorbu předvést. Stejnou měrou je jeho účelem umožnit žákům jaroměřské ZUŠ prezentovat jevištní tvary, které v Jaroměři vznikají. Dramaturgický výběr festivalu tedy není omezován žánrem nebo tématem inscenací, cílem je nabídnout co nejrozmanitější program, jehož jedinou červenu nití je energie mladého divadla. Mimo divadelních představení nabízí festival doplňující aktivity, jako kreativní dílny a zážitkové performance. Jeho účelem je vytvořit prostor pro setkání se u divadla. Setkání se bývalých a současných a třeba budoucích žáků a studentů literárně dramatického oboru ZUŠ F. A. Šporka, v Jaroměři. Setkávání se s alternativním divadlem nejen z produkce souborů LDO. Setkání se s divákem. Vše vypukne v pátek 10. května na náměstí ČSA v Jaroměři májovým

PROLOGEM v 16 hodin, pokračovat bude v sobotu 1. ZPĚVEM – pohádkou „Ubrousku, prostři se!“ v 10 hodin v Divadle NaČerno (nový prostor v Městském divadle v Jaroměři), další ZPĚVY a INTERMEZZA se odehrají od 14 hodin v Josefově v Bastionu IV, umělecké kolonii, kde vás až do nočních hodin čekají divadelní počiny z dílny literárně dramatického oboru ZUŠ a koncert hudební skupiny VY a kde se také v neděli 1. ročník festivalu ukončí EPILOGEM – pohádkou „O šmolíčkoví“ v 11 hodin. Jařinec ve spolupráci s Uměleckou kolonií Bastion IV za podpory města Jaroměř organizuje Kolegium hraběte Šporka při ZUŠ F. A. Šporka. Přijďte strávit májový víkend múzicky! Pohádky, dílny pro děti a občerstvení zajištěny! Podrobný program na plakátech!

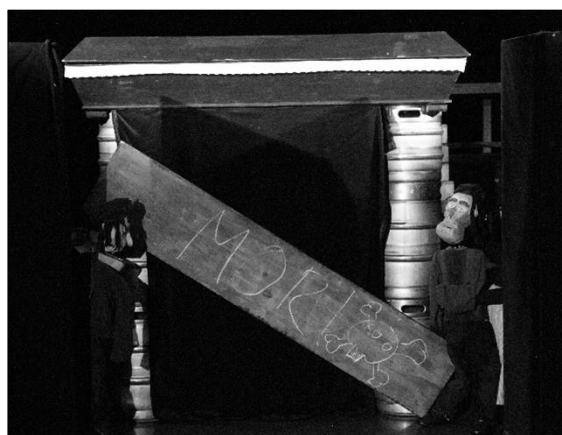

...viděli jsme...

...soubor Desgirafes a jejich představení „Na zdraví!“...

...a jak začalo jaro...

...a úsměvy, gratulace, poděkování i slzy na Absolventském koncertě...

...zvítězili jsme!

Graffiti, téma dubnové výtvarné soutěže. Zakázané ovoce vždycky láká, říká se a všichni to známe z vlastní zkušenosti. I když se sešly především formátově menší práce (17 obrázků), ta osmnáctá se vymykala, byla opravdu velká. Autorka se vyřádila speciálními sprejovými barvami a výsledek vyhlíží „jako skutečný kus pomalované zdi“. Formáty A čtyřkové udivovaly zase svou přesností vyvedenou barevnými fixami i pastelkami. Hned dvěma díly se účastnil soutěže **Kryštof Bareš** a vyplatilo se. Jedno z nich získalo neskutečných 78 bodů, a to s velkým předstihem před ostatními. Gratulujeme a všem soutěžícím děkujeme za dobré nápady, zájem a chuť tvořit si jen tak pro radost, protože, vítěz může být vždycky jen jeden. Poslední letošní - květnová - soutěž má název DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY.

Maraton soutěží a přehlídek je u konce, a i když to bude možná znít jako klišé, věřte, je to tak – totiž zvítězili v nich všichni, kdo se účastnili, byť jen třeba školního kola. Zvítězili nad lákadlem lenivého ubíjení času, nad pohodlností, nad „mně se nechce“, nad obtížemi skladeb, textů. Všichni překonali své hranice a posunuli se dál na své cestě za hledáním pravdivého umění. Radujte se pak společně se mnou z úspěchů klarinetového kvarteta s názvem: Moje kočky bez kocoura, ale zato s Anežkou, které hrálo ve složení: Anežka Brouková, Barbora Tichá, Hana Hrušková a Magdaléna Paclíková pod vedením Stanislava Hájka a žesťového dua ve složení Petr Stránský-trubka a Jiří Matyska-pozoun pod vedením Pavla Herzoga v celostátním kole soutěže základních uměleckých škol. Oba soubory získaly ve svých kategoriích parádní druhá místa! Gratuluji k úspěchům, děkuji za skvělou reprezentaci zušky, vyučujícím za vynikající vedení a všem dostatek sil do další práce.

Vlastimil Kovář

DIVSE- krajské kolo loutkářské přehlídky

Cena souboru Je to tajný!, Jaroměř za obrazové líčení básně v inscenaci A co antilopy?

Čestné uznání souboru Convivium, Jaroměř za kolektivní práci na inscenaci Všech pět mých

Čestné uznání souboru Desgirafes, Jaroměř za pivní happening s inscenací Na zdraví!

Krajské kolo soutěžní přehlídky LDO ZUŠ

Soubor Convivium se s inscenací Všech pět mých umístil ve Zlatém pásmu

Soubor Je to tajný! za inscenací A co antilopy? získal Zlaté pásmo a nominaci do ústředního kola v Litvínově

Programová rada Šrámkova Písku **zařadila do národního kola** přehlídky experimentujícího divadla **soubor Děvčátko a slečny s inscenací Modrovous**. Programová rada Mladé scény **zařadila do programu národního kola** přehlídky studentského divadla **soubor Desgirafes a jeho inscenaci Na zdraví!** Zlomte vaz! Jé

ZUŠ OPEN je projektem Nadačního fondu Magdalény Kožené. Jde o celostátní happening základních uměleckých škol ve veřejném prostoru, sdílení radosti a respektu k unikátnímu systému základního uměleckého vzdělávání, zviditelnění systému ZUŠ jako moderního způsobu vzdělávání, práce a úspěchů škol na celostátní úrovni i v rámci regionů, posílení jeho respektu a komunikace směrem k veřejnosti.

Do šatny

Aničko, ty višně jsou nějaké divné, umyla jsi je?
Ano, dokonce mýdlem.

Pročpak jsi překousl tu žízalu?
Aby jí nebylo samotné smutno!

Splnilo se ti nějaké přání z dětství?
Jedno. Když mě otec tahal za vlasy,
přál jsem si, abych byl plešatý...

Honzíku, co tam děláš?
Zatloukám hřebík, maminko.
Nebouchni se do prstu!
Neboj, nejsem hlupák! Hřebík drží Zdenička.

Pepíček se marně snaží dosáhnout na zvonek
u domovních dveří. Kolemjdoucí muž mu pomůže
zazvonit. „Děkuji a teď zdrhejte se mnou!“

Na co jste si včera s klukama hráli? Na schovávanou.
A kdo vyhrál? Toník, ještě jsme ho nenašli.

Mami, tenhle velký kousek dortu je pro tátu?
Ne, ten je pro tebe. Tak mrňavej?

Naučila se už vaše Monička trochu mluvit?
No jo, dávno, teď ji učíme trochu mlčet.

Ve vlaku vedle staršího pána neustále popotahuje
malý kluk: Nemáš kapesník? Mám, ale nepůjčím!

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356

e-mail: info@zus-jaromer.cz, www.zus-jaromer.cz

9. číslo vychází 2. května 2019 s láskyplným úsměvem

redakční rada: k-Ája (Karolína Novotná), čaBMa (Barbora Maksymovová), Bapu (Alžběta Skořepová),

(h)RUŠ (Hana Hrušková), M-O-A (Adéla Moravcová), Pá (Pavλίna Tichá),

korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)